

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

National
Association of
Regulatory
Utility
Commissioners

დავების მოგვარება

პრეზენტაცია საქართველოს ენერგეტიკის და
წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული
კომისიისთვის

საქართველო, თბილისი
30 ნოემბერი-4 დეკემბერი, 2015 წელი

ვირჯინია გრეგი, შტატის იურისტი, იურიდიული
განყოფილება
ქენთაქის კომუნალური მომსახურების კომისია

დავების მოგვარების პროცესი ქენტაქიში

ვირჯინია გრეგი

იურისტი, იურიდიული განყოფილება
ქენტაქის კომუნალური მომსახურების
კომისია

მომხმარებელთა საჩივრების ჩვეული მიზეზები

- დავები დარიცხვაზე
- მომსახურების შეწყვეტა
- მომსახურების ხარისხი/გათიშვა
- ტარიფები/პოლიტიკები
- უარი მომსახურების გაწევაზე

დავების მოგვარების სამართლებრივი ასპექტები

- ბილი უფლებების შესახებ (მომხმარებელი)
- დამტკიცებული ტარიფები (საწარმო)
- კანონები (ქენთაქის შტატი)
- რეგულაციები (კომისია)
- წინა გადაწყვეტილებები (კომისია,
სასამართლო)

ბილი მომხმარებელთა უფლებების შესახებ

(807 KAR 5:006 თავი 14)

- მომხმარებლებისთვის მათი უფლოებების გაცნობა და, ქენტაქის კანონმდებლობის შესაბამისად, საწარმოს ძირითადი მომსახურების ვალდებულებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.
- ქენტაქის საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის გარანტირებულია უფლებები ქენტაქის განახლებული კანონების და ქენტაქის კომუნალური მომსახურების კომისიის ადმინისტრაციული რეგულაციების შესაბამისად.
- უფლება მიიღონ მომსახურება თუ არ აქვთ საწარმოს დავალიანება (807 KAR 5:006, თავი 6 (2))

ბილი მომხმარებელთა უფლებების შესახებ

- საწარმოს ტარიფების და პროცედურების ინსპექტირების და შესწავლის უფლება საწარმოს ჩვეულებრივ სამუშაო საათებში. (807 KAR 5:011, თავი 12)
- საწარმოს მიერ მომსახურების პირობების ინსპექტირების პროცესზე დასწრების უფლება. (807 KAR 5:006, თავი 14 (3))
- 30 დღის განმავლობაში საწარმოს მომსახურების შენარჩუნების უფლება ჯანდაცვის ორგანოს მიერ გაცემული ცნობის წარდგენის შემთხვევაში. (807 KAR 5:006, თავი 15 (2)(c))

ბილი მომხმარებელთა უფლებების შესახებ

- მომსახურების აღდგენის დაჩქარების უფლება (24 საათის განმავლობაში) მას შემდეგ, რაც გათიშვის მიზეზე აღმოიფხვრება. (807 KAR 5:006, თავი14 (4))
- საწარმოსთან დავის საკითხებზე კომისიისთვის მიმართვის უფლება.

დამტკიცებული ტარიფები

შესაბამისი კანონები

კანონები (KRS 278.160 (1) და (2))

რეგულაციები: 807 KAR 5:006 (ზოგადი წესები);
807 KAR 5:011 (ტარიფები)

- კომისიისთვის მიწოდებული განრიგები, რომლებიც ყველა ტარიფს და მომსახურების პირობებს განსაზღვრავენ.
- არც ერთ საწარმოს არ აქვს უფლება დაარიცხოს, მოითხოვოს, შეაგროვოს ან მიიღოს თანხა, რომელიც განსხვავდება დამტკიცებული ტარიფისაგან.

დამტკიცებული ტარიფები

სავალდებულო პირობები

- თუკი გადასახდელი არ არის ტარიფში შეტანილი, საწარმოს არ აქვს მისი დარიცხვის უფლება.
- თუკი მოთხოვნა არ არის ტარიფში შეტანილი, საწარმოს არ აქვს მისი მოთხოვნის უფლება.
- თუკი წესი არ არის ტარიფში შეტანილი, საწარმოს არ აქვს მისი აღსრულების უფლება.
- თუკი რამე შეტანილია ტარიფში, მისი განხორციელება სავალდებულოა.

გასაჩივრების პროცესი საწარმოს დონეზე

1. მომხმარებელი პირველ რიგში მიმართავს საწარმოს და ცდილობს დავის მოგვარებას.
2. თუკი ეს არ ხერხდება, საწარმო ატყობინებს მომხმარებელს დავის მოსაგვარებლად “PSC”-სთან დაკავშირების შესაძლებლობების შესახებ.
3. მომხმარებელს შეუძლია დაუკავშირდეს “PSC”-ს ტელეფონით, ფაქსით, ელ-ფოსტით, წერილით ან პირადად.

საწარმო ვალდებულება იმუშავოს რთულ მომხმარებლებთან

- მომხმარებელი ურეკავს საწარმოს საჩივრით - სავარაუდოდ გაღიზიანებული!
- საწარმომ საჩივარი ყურადღებით და ზრდილობიანად უნდა მიიღოს.
 - ვინ რეკავს?
 - რატომ რეკავს?
 - რის გაკეთებას მოითხოვს მომხმარებელი საწარმოსგან?
 - როდის დაუკავშირდებიან მომხმარებელს?
- საწარმომ საჩივარი გულდასმით უნდა შეისწავლოს, და მომხმარებლის პრობლემები მომსახურების ეფექტური უნარების მეშვეობით უნდა გადაჭრას.

საწარმო ვალდებულია იმუშავოს რთულ მომხმარებლებთან

საწარმო ვალდებულია მიაწოდოს

- მომხმარებელს - დარიცხვის და გადახდის ისტორია და აღრიცხვის ისტორია მარტივად გასაგები ფორმით.
- კომისიის თანამშრომლებს - გაფრთხილება მომხმარებლის შესაძლო საჩივრის შესახებ.
- კომისიის თანამშრომლებს – მის ხელთ არსებული სრული ინფორმაცია (დარიცხვების, გადახდების და მრიცხველის ისტორია, ისევე როგორც საწარმოს მიერ მომხმარებლის ობიექტზე განხორციელებული ვიზიტის დეტალები და ა.შ.)

საწარმოს ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

- შესთავაზოს მომსახურება მომხმარებლებს თავისი მომსახურების ტერიტორიის ფარგლებში.
- მისცეს საშუალება მომხმარებელს შეისწავლოს საწარმოს განაკვეთები და მიმდინარე დამტკიცებული ტარიფი ჩვეულებრივი სამუშაო საათების განმავლობაში.
- მისცეს საშუალება მომხმარებელს დაესწროს საწარმოს მიერ მომსახურების პირობების ინსპექტირების პროცესს.
- მისცეს საშუალება მომხმარებელს გაასაჩივროს გათიშვის შესახებ შეტყობინება.

საწარმოს ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

- აწარმოს მოლაპარაკებები ნაწილობრივი გადახდის გეგმების შესახებ, როდესაც გადაუხდელობის გამო გათიშვა არის მოსალოდნელი.
- შესთავაზოს საბიუჯეტო გადახდების გეგმები.
- მიიღოს ცნობა სამედიცინო საჭიროებების შესახებ, თუკი იგი ჯანდაცვის სფეროს მუშაკების მიერაა გაცემული.
- აღადგინოს მომსახურება 24 საათის განმავლობაში გათიშვის მიზეზის აღმოფხვრის მომენტიდან.

კომისიაში არაოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

1. საჩივარი შეტანილია კომისიის მომხმარებელთა მომსახურების განყოფილებაში.
2. საჩივარი (ჩვეულებრივ მომხმარებელი) კონკრეტულად აღწერს პრობლემას და განსაზღვრავს საწარმოს.
3. კომისიის თანამშრომლები მომრიგებლის როლს ასრულებენ.
4. თავად კომისია პროცესში ჩართული არ არის.

კომისიაში არაოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

5. საჩივრები მიიღება ტელეფონით, ფაქსით, ელფოსტით, პირადად მოტანილი (არაფორმალურ საჩივართა უმეტესობა ტელეფონით შემოდის).
6. გამომძიებელს შეჰყავს საჩივარი სისტემაში და განსაზღვრავს პრობლემას.
7. გამომძიებელი შეისწავლის საწარმოს ტარიფს, შესაბამის რეგულაციებს და შტატის კანონებს.

კომისიაში არაოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

8. გამომძიებელი გადაუგზავნის საჩივარს საწარმოს, და მოსთხოვს მას საანგარიშო ინფორმაციას და დოკუმენტაციას.
9. საწარმო უკავშირდება მომჩივანს, გადაჭრის პრობლემებს და უგზავნის პასუხს კომისიას.
10. გამომძიებელი გადაამოწმებს საწარმოს პასუხს მომჩივანთან.
11. საჩივარი მოგვარებულად ითვლება.

კომისიაში არაოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

- ჩვეულებრივ, მომხმარებელთა მომსახურების განყოფილების გამომძიებლები თვეში 2 500-ზე მეტ სატელეფონო ზარს პასუხობენ. დამრეკავთა უმრავლესობა ითხოვს ინფორმაციას რეგულაციებზე, ტარიფებზე და საწარმოს სამუშაო პრაქტიკებზე.
- მომხმარებლებისთვის ანაზღაურება, მათი დანაზოგები და კრედიტები კონტროლდება. მომხმარებელთა მომსახურების განყოფილების დახმარებით მომხმარებლებმა 2014 წელს 100 679 დოლარი მიიღეს, ხოლო 2015-ში (პირველი ექვსი თვის მონაცემები) – 55 745 დოლარი.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

ოფიციალური საჩივრები (807 KAR 5:001, თავი 20)

- საჩივრები წარმოდგენილია წერილობით და კომისიის თანამშრომლები პროკურორის /მრჩეველის როლს ასრულებენ. საბოლოო გადაწყვეტილებას კომისია იღებს.
- მომხმარებლებს კომისიაში ოფიციალური საჩივრის შეტანის უფლება გააჩნიათ.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

- მომხმარებლებს არ გააჩნიათ ვალდებულება აწარმოონ პირდაპირი მოლაპარაკებები საწარმოსთან ან არაოფიციალური სარჩელი შეიტანონ ოფიციალური საჩივრის შეტანამდე.
- ოფიციალური საჩივრის შეტანა შესაძლებელია არაოფიციალური საჩივრის მაგივრად ან მას შემდეგ, რაც მოლაპარაკებები წარუმატებლად დასრულდება.
- მოთხოვნა საჩივრის ოფიციალურ გამოძიებაზე წერილობითი ფორმით უნდა იქნას წარმოდგენილი.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

- საწარმოს (თუკი იგი კომპანიაა) უფლებამოსილი პრი უნდა წარმოადგენდეს, რომელსაც საბუთებზე ხელის მოწერის უფლება ექნება.
- ფორმალურ საჩივარს მიენიჭება საქმის ნომერი და იგი კომისიის განსახილველი საქმეების ნაწილი ხდება.
- კომისია ავალებს საწარმოს ან დააკმაყოფილოს საჩივარი, ან წარმოადგინოს პასუხი ამ საჩივარზე.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

მოკვლევის პროცესი: ინფორმაციის
მოსაპოვებლად.

მოთხოვნებს მონაცემებზე ხანდახან
აგრეთვე მოიხსენიებენ როგორც
მოთხოვნას ინფორმაციაზე.

- მოთხოვნები მონაცემებზე წარმოადგენენ
წერილობით შეკითხვებს კომისიის
თანამშრომლების მხრიდან მომჩივანის,
საწარმოს ან სხვათა მიმართ.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

მოთხოვნა მონაცემებზე

- მხარეების მიერ ერთმანეთისთვის წერილობით გაგზავნილი შეკითხვები.
- შესაძლოა კითხვა-პასუხის არაერთი რაუნდი გაიმართოს.
- ყველა პასუხზე იდება ფიცი და მათზე ხელის მოწერა ფიცის ქვეშ ხდება - ყალბი ჩვენების წესები გამოიყენება.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

საქმის საბუთების გასაჯაროება

- საქმის ყველა დოკუმენტი წარმოდგენის შემდეგ საჯარო სტატუსს იძენს, თუკი არ არის წარმოდგენილი მოთხოვნა კონფიდენციალურობის შესახებ.
- ჩვეულებრივ, საქმის დოკუმენტები კომისიის ვებსაიტზე ქვეყნდება წარმოდგენიდან 24 საათის განმავლობაში.
- კონფიდენციალურობის დაცვა განსაკუთრებულ შემთხვევებში ხდება (მათ შორის პირადი ანგარიშის შესახებ ინფორმაცია).

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არაოფიციალური კონფერენცია – შეხვედრა, რომელიც ტარდება კომისიის ოფისში ან ტელეფონით კომისიის თანამშრომლებს, მომჩივანს და საწარმოს შორის, და რომელზეც საქმის პროცედურები და შესაძლო მოგვარება განიხილება.

- არაოფიციალური კონფერენცია შეიძლება ინიცირებული იქნას კომისიის თანამშრომლების მიერ, ან მისი ჩატარება შეიძლება საქმის ნებისმიერმა მხარემ მოითხოვოს.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არაოფიციალური კონფერენცია

- არაოფიციალური კონფერენციის შესახებ შეტყობინება ყველა მხარეს წინასწარ წერილობით ეგზავნება.
- არაოფიციალური კონფერენციების შესახებ ინფორმაცია საჯაროდ ქვეყნდება კომისიის მუშაობის განრიგში მისი ვებსაიტის მეშვეობით.
- მას ესწრებიან მხოლოდ თანამშრომლები - და არა კომისიის წევრები.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არაოფიციალური კონფერენცია

- მონაწილეთა სიაზე ხელს ყველა დამსწრე აწერს.
- კომისიის თანამშრომლები ამზადებენ და წარმოადგენენ არაოფიციალური კონფერენციის მემორანდუმს, რომელიც აჯამებს კონფერენციის მიმდინარეობას. მას თან ერთვის მონაწილეთა სია.
- კონფერენციის მონაწილეებს ხუთი დღე აქვთ მემორანდუმზე წერილობითი პასუხის წარმოსადგენად.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

მოგვარება - ოფიციალური სარჩელი:

- მოლაპარაკებები მოგვარების შესახებ მიმდინარეობს საწარმოს, მომჩივანს და სხვა მხარეებს შორის.
- შესაძლებელია კომისიის თანამშრომელთა მონაწილეობაც, მაგრამ მხოლოდ მრჩევლის სტატუსით.
- ოფიციალური საჩივრის მოგვარება აუცილებლად უნდა გადამოწმდეს და დამტკიცდეს კომისიის მიერ.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსობითი განხილვა (თუკი მოგვარება არ მოხდა).

- თუკი არ არსებობს კომისიის მიერ დამტკიცებული ოფიციალური საჩივრის მოგვარება, კომისია ჩვეულებრივ ატარებს არსობით მოსმენებს.
- ფორმალური გასაჩივრების შემთხვევების მცირე ნაწილში, როდესაც ყველა ფაქტი ცნობილია და საკამათო არ არის, მხარეებს შეუძლიათ აიცილონ ოფიციალური მოსმენები, და საქმეზე გადაწყვეტილება “ოქმში შეტანით” მიიღება.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსებითი განხილვა

- მოსმენებზე საწარმო და მომჩივანი წარმოადგენენ თავიანთ პოზიციებს მოწმეების და დოკუმენტაციის მეშვეობით. საწარმოს უფლებამოსილი პირი უნდა წარმოადგენდეს.
- კომისიას და კომისიის თანამშრომლებს შეუძლიათ მონაწილეობა და კითხვების დასმა.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსებითი მოსმენა

- ტარდება კომისიის ოფისებში - გადაიცემა კომისიის ვებსაიტის მეშვეობით.
- შესაძლოა საჭირო იყოს მოსმენების შესახებ შეტყობინების გამოქვეყნება.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსებითი მოსმენა

საჯარო კომენტარები:

- კეთდება კომისიის გადაწყვეტილებით.
- შესაძლოა გაკეთდეს არსობრივი მოსმენის წინ, განმავლობაში ან შემდეგ.
- მხოლოდ ინფორმაციისთვის /კომენტარებისთვის.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსობრივი მოსმენა

ჩვენებების მიცემის თანმიმდევრობა

- მომჩივანი
- მოწვეულები
- საწარმო

ჩვენებების მიცემის პროცესი

- პირდაპირი დაკითხვა
- ჯვარედინი დაკითხვა - შეიძლება კომისია და კომისიის თანამშრომლებიც მონაწილეობდნენ

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსებითი მოსმენა

აღმოჩენები მოსმენების შემდეგ

- მოთხოვნა მონაცემებზე მოსმენის შემდეგ – მოსმენების დროს მოთხოვნილი ინფორმაცია ან საბუთები, რომელთა წარდგენაც მოსმენების შემდეგ ხდება.
- წერილობითი ახსნა-განმარტებები მოსმენის შემდეგ
ერთდროულად წარმოდგენა
უფრო მიღებულია რთული საქმეებისთვის

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსებითი მოსმენა

- არ არის საჭირო ქვორუმი - კომისიას შეუძლია მოსმენების ოფიცერი დანიშნოს.
- მოსმენებზე გადაწყვეტილება არ მიიღება – გარდა სასწრაფო გადაწყვეტილებებისა; გადაწყვეტილებები განაცხადებზე ან პროცედურაზე.
- კომისია გამოსცემს წერილობით საბოლოო ბრძანებას, რომელშიც მითითებულია მისი გადაწყვეტილება საქმის შესახებ.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

არსებითი მოსმენის გადაწყვეტილება

- თავად კომისიის პროცესი არ არის საჯარო.
- კომისიის თანამშრომლები ამზადებენ ანგარიშს ვარიანტების და რეკომენდაციების მითითებით.
- ჩვეულებრივ, გადაწყვეტილების მიღებამდე, კომისია განიხილავს ვარიანტებს და რეკომენდაციებს კომისიის თანამშრომლებთან.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

კომისიის გადაწყვეტილება

მოთხოვნები

- საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად აუცილებელია კომისიის ქვორუმი.
- საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად აუცილებელია კომისიის უმრავლესობის ხმები.
- კომისიის წევრები შეიძლება სრულად ან ნაწილობრივ არ ეთანხმებოდნენ გადაწყვეტილებას.
- უმცირესობაში მყოფ კომისიის წევრებს შეუძლიათ წერილობით დააფიქსირონ უთანხმოება, რომელიც საბოლოო გადაწყვეტილებასთან ერთად ქვეყნდება.

კომისიაში ოფიციალურად გასაჩივრების პროცესი

კომისიის გადაწყვეტილება - გამოქვეყნება

“კომისია მხოლოდ საკუთარი ბრძანებების მეშვეობით გვესაუბრება”

- ყველა გადაწყვეტილება - პროცედურულიც კი - წერილობითი ბრძანების ფორმით კეთდება.
- ყველა გადაწყვეტილება საჯაროა.
- ყველა ბრძანება გამოცემისთანავე ვებსაიტზე ქვეყნდება.
- ასლები მხარეებს მიეწოდება (მარეგულირებელი ცვლილებები ბრძანებების ელექტრონული ფორმით მიწოდების საშუალებას იძლევა).
- ბრძანების დედანი სამუდამოდ ინახება.

კომისიის გადაწყვეტილების გასაჩივრება

ქენტაქის კომუნალური მომსახურების
კომისიის გადაწყვეტილებების გასაჩივრება
შეუძლებელია საქმეზე საბოლოო ბრძანების
გამოცემამდე (KRS 278.400 et seq)

განმეორებითი მოსმენა

საბოლოო ბრძანების გამოცემის შემდეგ:

- 23 კალენდარული დღე კომისიის მიერ
განმეორებითი მოსმენის მოსათხოვნად.
- სამი დღე ბრძანების მიწოდებაზე.
- 20 დღე განმეორებითი მოსმენის
მოთხოვნაზე.

კომისიის გადაწყვეტილების გასაჩივრება

- მხარეს შეუძლია განმეორებითი მოსმენა საქმეზე სრულად ან მის ნაწილზე მოითხოვოს.
- იმისათვის, რათა განმეორებით მოსმენაზე თანხმობა მიიღოს, მხარემ უნდა წარმოადგინოს კომისიის შეცდომის მტკიცებულება, ან უნდა შეძლოს ისეთი დამატებითი მტკიცებულებების წარმოდგენა, რომელთა მიზანშეწონილობის ფარგლებში წინა მოსმენებზე წარმოდგენა შეუძლებელი იყო.
- კომისიას აქვს 20 კალენდარული დღე იმისათვის, რათა უპასუხოს ასეთ მოთხოვნას. კომისიის მიერ პასუხის არ გაცემა მოთხოვნაზე უარის თქმას ნიშნავს.

განმეორებითი მოსმენის პროცესი

თუკი კომისია დასთანხმდება განმეორებითი მოსმენის ჩატარებაზე:

- შესაძლოა სრული ან ნაწილობრივი პროცესი.
- დგება ახალი პროცესუალური განრიგი.
- წინა მოსმენეების მხარეებს შეუძლიათ მონაწილეობა, მაშინაც კი, თუკი მათზე მოთხოვნა არ იყო წამოყენებული.
- განმეორებითი მოსმენების დასრულების შემდეგ კომისიას შეუძლია ძალაში დატოვოს, გააუქმოს ან შეცვალოს თავდაპრიველი ბრძანება.
- განმეორებითი მოსმენის ბრძანება საბოლოოა და ექვემდებარება გასაჩივრებას.

გასაჩივრება სასამართლოში

- **პირდაპირი გასაჩივრება** (განმეორებითი მოსმენის გარეშე) - 33 კალენდარული დღე საბოლოო ბრძანებიდან (მოიცავს 3 დღეს ბრძანების მიწოდებისთვის).
- **განმეორებით მოსმენაზე უარის მიღების შემთხვევაში** - 23 კალენდარული დღე უარის მიღებიდან (მოიცავს 3 დღეს ბრძანების მიწოდებისთვის).
- **საბოლოო ბრძანება** განმეორებით მოსმენაზე - 23 კალენდარული დღე (მოიცავს 3 დღეს ბრძანების მიწოდებისთვის).

გასაჩივრება სასამართლოში

კომისიის გადაწყვეტილებების გასაჩივრება

- შეტანა ფრანკლინის საოლქო სასამართლოში (ადგილობრივი სასამართლო შტატის დედაქალაქში) და არა საწარმოს ადგილობრივი იურისდიქციის სასამართლოში (ქენტაქიში 120 საგრაფოა).
- მტკიცებულების ტვირთი: მოსარჩელე მხარემ უნდა უჩვენოს, მკაფიო და დამაჯერებელი მტკიცებულებების წარდგენით, რომ კომისიის ქმედებები უკანონო ან არამიზანშეწონილი იყო.
- ჩანაწერების წარმოდგენა
 - კომისია ვალდებულია წარმოადგინოს საქმის ჩანაწერები.
 - მოსარჩელე ვალდებულია განსაზღვროს ჩანაწერების შესაბამისი ნაწილები - 10 დღე განსასაზღვრად.

გასაჩივრება სასამართლოში

სასამართლოს გადაწყვეტილებების გასაჩივრება

- ფრანკლინის საოლქო სასამართლო გადაწყვეტილებების გასაჩივრება შესაძლებელია ქენთაქის სააპელაციო სასამართლოში, ხოლო ამ უკანასკნელის გადაწყვეტილებისა - ქენთაქის უზენაეს სასამართლოში
- იმ საქმეების გასაჩივრება, რომლებშიც კომისია ფედერალურ კანონმდებლობას ეყრდნობიდა (თითქმის ყოველთვის სატელეკომუნიკაციო საკითხებს შეეხება), ფედერალურ სასამართლოებში არის შესაძლებელი

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო “A” საწარმო “B”-ს წინააღმდეგ

მხარეები:

- საწარმო A არის სასოფლო ელექტროგანმანაწილებელი კოოპერატივი.
- საწარმო B არის გენერაციის და განაწილების მიმწოდებელი, რომელიც აწვდის ელექტროენერგიას 16 წევრს/მესაკუთრეს (წევრი), მათ შორის საწარმო A-ს, და მათ მიერვე იმართება.

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო A საწარმო B-ს წინააღმდეგ

ისტორია:

- საწარმო A-მ შეიტანა ოფიციალური საჩივარი კომისიაში საწარმო B-ს წინააღმდეგ, და მოითხოვა სხვა საწარმოსგან (არა საწარმო B-სგან) ელექტროენერგიის შესყიდვის უფლება. საწარმო A აცხადებს, რომ ადგილი აქვს გაჭრობის უსამართლო და უკანონო შეფერხებებს და სთხოვს კომისიას ფინანსური ჯარიმა დააკისროს საწარმო B-ს.

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო A საწარმო B-ს წინააღმდეგ

ისტორია:

- მრავალი წლის განმავლობაში საწარმო B თავის 16-ივე წევრთან გააჩნდა ეგრეთწოდებული “სრული მოთხოვნების” კონტრაქტები. სრული მოთხოვნების კონტრაქტები თანახმად 16-ივე წევრი ვალდებული იყო მათი შესაბამისი სისტემებისთვის აუცილებელი ელექტროენერგიის სრული მოცულობა შეესყიდა მიეღო საწარმო B-საგან.
- ასეთი საბითუმო კონტრაქტების არსებობა განპირობებული იყო საწარმო B-ს პირველადი მსესხებლის (მსესხებელი) მოთხოვნით, რომელიც მათ საწარმო B -სთვის გაცემული სესხების უზრუნველყოფად იყენებდა.

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო A საწარმო B-ს წინააღმდეგ

ისტორია:

- 16-ივე წევრმა გააფორმა საწარმო B-სთან თავიანთი სრული მოთხოვნის კონტრაქტის შესწორება (შესწორება N3), რომლის მიხედვითაც წევრებს შეუძლიათ ელექტროენერგიის გარკვეული მოცულობის, შესაბამისი შეზღუდვებით, შესყიდვა ალტერნატიული მომწოდებლებისაგან.

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო A საწარმო B-ს წინააღმდეგ

ისტორია:

- შეზღუდვები შემდეგია: (ა) სულ საწარმო B-ს უკანასკნელი 36 თვის განმავლობაში უმაღლესი თანადროული პიკური მოთხოვნის **5 პროცენტამდე**; და (ბ) **16 წევრიდან** თითოეულის უკანასკნელი 36 თვის განმავლობაში უმაღლესი თანადროული პიკური მოთხოვნის **15 პროცენტამდე**.

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო A საწარმო B-ს წინააღმდეგ

სამართლებრივი საკითხები:

- 16 წევრსა და საწარმო B-ს შორის არსებული ელექტროენერგიის შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების პირობების ინტერპრეტაცია და შესრულება.
- საბითუმო კონტრაქტის მიერ ნებადართული ალტერნატიული წყაროდან მიღებული ელექტროენერგიის წევრებს შორის გადანაწილების მეთოდოლოგია.
- არსებობს თუ არა კონფლიქტი ორ დებულებას შორის?

ჰიპოთეტური საქმე N1

საწარმო A საწარმო B-ს წინააღმდეგ

კითხვები კომისიის მიმართ:

- უნდა მიიღოს თუ არა კომისიამ განსახილველად საწარმო A-ს საჩივარი საწარმო B-ს მიმართ?

თუ კი

- საჭიროა თუ არა ამის შესახებ დანარჩენი 15 წევრისთვის შეტყობინება და დასაშვებია თუ არა მათი ჩარევა საქმეში?

თუ არა

- სხვა რა ვარიანტები გააჩნია კომისიას?

ჰიპოთეტური საქმე N2

საწარმო C საწარმო D-ს წინააღმდეგ

მხარეები:

- საწარმო C არის საცალო ელექტროგანმანაწილებელი კომპანია.
- საწარმო D არის საცალო სასოფლო ელექტრო კოოპერატივი კორპორაცია.

ჰიპოთეტური საქმე N2

საწარმო C საწარმო D-ს წინააღმდეგ

ისტორია:

- საწარმო C-მ შემოიტანა ოფიციალური საჩივარი საწარმო D-ს წინააღმდეგ, საწარმო C-ს სერტიფიცირებულ ტერიტორიაზე განლაგებული ორი საცხოვრებელი სახლისთვის ელექტროენერგიის მიწოდების გამო.
- საწარმო D აღიარებს, რომ უწევდა მომსახურებას ორ საცხოვრებელ სახლს, თუმცა აცხადებს, რომ უფრო დიდი ალბათობით ეს ორი ობიექტი განლაგებულია საწარმო D-ს და არა საწარმო C-ს სერტიფიცირებულ ტერიტორიაზე.

ჰიპოთეტური საქმე N2

საწარმო C საწარმო D-ს წინააღმდეგ

ისტორია:

- საწარმო D აგრეთვე აცხადებს, რომ ადრე საწარმო C **დათანხმდა**, რომ იმ რაიონს, სადაც ობიექტები არის განლაგებული საწარმო C-ს მაგივრად საწარმო D მოემსახურებოდა.
- საწარმო C **დავობს**, რომ ასეთი შეთანხმება არასოდეს არსებობდა.

ჰიპოთეტური საქმე N2

საწარმო C საწარმო D-ს წინააღმდეგ

სამართლებრივი საკითხები:

- ქენტაქის კანონმდებლობა განსაზღვრავს, რომ ელექტროენერგიის თითოეულ საცალო მომწოდებელს, საკუთარ სერტიფიცირებულ ტერიტორიაზე განლაგებული ყველა ელექტროენერგიის მომხმარებლისთვის საცალო მომსახურების მიწოდების ექსკლუზიური უფლება უნდა გააჩნდეს.
- ქენტაქის კანონმდებლობა აგრეთვე განსაზღვრავს, რომ ელექტროენერგიის საცალო მომწოდებელს შეუძლია გააფორმოს კონტრაქტი სხვა საცალო მომწოდებელთან ტერიტორიების და მომხმარებლების მათ შორის გადანაწილების თაობაზე, თუკი ასეთი კონტრაქტები დამტკიცებულია კომისიის მიერ.

ჰიპოთეტური საქმე N2

საწარმო C საწარმო D-ს წინააღმდეგ

კითხვები კომისიის მიმართ:

- იყო თუ არა გაფორმებული წერილობითი კონტრაქტი ტერიტორიის და ორი მომხმარებლის გადანაწილების ტაობაზე?

თუ კი:

- დამტკიცდა თუ არა წერილობითი კონტრაქტი კომისიის მიერ?

თუკი ორივე შეკითხვაზე პასუხი უარყოფითია:

- რა გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს კომისიამ?

ჰიპოთეტური საქმე N3

მომხმარებელი ქალაქის საწარმოს და კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

მხარეები:

- მომხმარებელი ფლობდა 100 აკრიან ფერმას ქენტაქიში; ფერმა მან 1975 წელს შეისყიდა.
- ქალაქის საწარმო არის ქალაქის საკუთრებაში მყოფი კომპანია, რომელსაც კომისია არ არეგულირებს.
- კომუნალური საწარმო არის კომპანია, რომლის ტარიფებს და მომსახურებას კომისია არეგულირებს.

ჰიპოთეტური საქმე N3

მომხმარებელი ქალაქის საწარმოს და კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

ისტორია:

- 1964 წლიდან კომუნალური საწარმო ახორციელებდა წყალმომარაგებას და აწვდიდა საკანალიზაციო მომსახურებას საგრაფოს იმ ტერიტორიას, რომელიც ქალაქის პოლიტიკური საზღვრების გარეთაა განლაგებული.
- 2006 და 2007 წლებში ქალაქის საწარმომ და კომუნალურმა საწარმომ ერთმანეთში **მომსახურების რაიონების ახალი საზღვრები** დაადგინეს წყალმომარაგების და საკანალიზაციო მომსახურების მიწოდების მიზნით. ამ ახალი საზღვრების შესაბამისად მომხმარებლის ფერმა გაყოფილი აღმოჩნდა როგორც წყალმომარაგების, ასევე საკანალიზაციო მომსახურების თვალსაზრისით.

ჰიპოთეტური საქმე N3

მომხმარებელი ქალაქის საწარმოს და კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

ისტორია:

- მომხმარებელმა შეიტანა ოფიციალური საჩივარი ორივე საწარმოს წინააღმდეგ.
- მომხმარებელმა მოითხოვა, რომ ქალაქის და კომუნალურ საწარმოებს ებრძანოთ შეასწორონ თავიანთი მომსახურების რაიონების ახალი საზღვრები.
- მომხმარებელმა მოითხოვა, რომ კომუნალურმა საწარმომ გააგრძელოს მის ფერმაზე წყალმომარაგების და საკანალიზაციო მომსახურების ექსკლუზიური მოწოდება.

ჰიპოთეტური საქმე N3

მომხმარებელი ქალაქის საწარმოს და კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

საკანონმდებლო საკითხები:

- კომისიის იურისდიქცია ამ დავის მხარეების მიმართ.
- კომისიის მიერ რეგულირებადი “საწარმოს” სტატუსის განმარტება ცალსახად გამორიცხავს ქალაქის საკუთრებაში მყოფ ნებისმიერ საწარმოს.

ჰიპოთეტური საქმე N3

მომხმარებელი ქალაქის საწარმოს და კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

კითხვები კომისიის მიმართ:

- უნდა მიიღოს თუ არა კომისიამ განსახილველად მომხმარებლის ოფიციალური საჩივარი?

თუ კი:

- შეუძლია თუ არა კომისიას უბრძანოს ქალაქის საწარმოს და კომუნალურ საწარმოს შეასწორონ ტერიტორიული საზღვრები, რომლებზედაც ისინი ერთმანეთთან შეთანხმდნენ?
- შეუძლია თუ არა კომისიას უბრძანოს კომუნალურ საწარმოს მიაწოდოს წყალმომარაგების და საკანალიზაციო მომსახურება მომხმარებლის ფერმის მთელ ტერიტორიას?

თუ არა:

რა შეუძლია მოიმოქმედოს მომხმარებელს?

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს
წინააღმდეგ

მხარეები:

- საკუთრების მფლობელი ფლობს საკუთრებას, რომლის თავზეც კომუნალურმა საწარმომ გადამცემი ხაზი ააშენა.
- კომუნალური საწარმო არის სასოფლო ელექტრო კიოოპერატივი, რომელიც ელექტროენერგიის გენერაციას და განაწილებას აწარმოებს.

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს
წინააღმდეგ

ისტორია:

- კომუნალურმა საწარმომ ააშენა ორწრედიანი 345/69 კვ-იანი გადამცემი ხაზი, რომელიც საკუთრების მესაკუთრის ქონებას კვეთდა.
- კომუნალურმა საწარმომ გადააკეთა გადამცემი ხაზი ორწრედიან 345/69-კვ ხაზად.

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

ისტორია:

- საკუთრების მფლობელი აცხადებს, რომ გადაკეთებული გადამცემი ხაზი ქმნის სახიფათო ელექტრომაგნიტურ ველს, დენის დარტყმის საშიშროებას და საფრთხეს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას.
- საკუთრების მფლობელი აცხადებს, რომ რადგან კომუნალურ საწარმოს არ მიუღია კომისიის ნებართვა ხაზის გაძლიერებაზე, მას არ მიეცა საშუალება გაეპროტესტებინა ასეთი გაძლიერება კომისიის წინაშე.

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

ისტორია:

- საკუთრების მფლობელმა მოითხოვა ფინანსური კომპენსაცია და ხაზის გადატანა სხვა ადგილას.
- მოგვარების შეასახებ წინადადებაში კომუნალურმა საწარმომ შესთავაზა საკუთრების მფლობელს ქონების გადამცემი ხაზის გაძლიერებამდე და გაძლიერების შემდეგ ღირებულებებს შორის სხვაობის გადახდა (ამ შემთხვევაში ქონება მესაკუთრის ხელში რცებოდა), ან ქონების გამოსყიდვა. საკუთრების მფლობელმა მოგვარების ორივე წინადადება უარყო.

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

იურიდიული საკითხები:

- ქენტაქის კანონმდებლობა საშუალებას აძლევს ყველა დაინტერესებულ პირს, იმ მიწის მესაკუთრეების ჩათვლით, რომელთა საკუთრებაზეც უნდა გაიაროს გადამცემმა ხაზმა, მონაწილეობა მიიღოს და საკუთარი აზრი გამოთქვას ამ ხაზის შესახებ კომისიის წინაშე გამართულ მოსმენებზე.
- კომუნალური საწარმოს მიერ ორწრედიანი 345/69-კვ ხაზის ორწრედიან 345/138-კვ ხაზად გადაკეთება წარმოადგენდა შეცვლას ან გაუმჯობესებას, თუ მან შექმნა სრულად ახალი გადამცემი ხაზი, რომლის მშენებლობაც კომისიის ნებართვას მოითხოვდა?

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს
წინააღმდეგ

კითხვები კომისიის მიმართ:

- დაამტკიცა თუ არა საკუთრების მფლობელმა, რომ არსებობს მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი ელექტრომაგნიტურ ტალღებსა და დადასტურებულ ჯანმრთელობის რისკებს შორის?

თუ კი

- უნდა მოეთხოვოს თუ არა კომუნალურ საწარმოს 345/138 კვ-იანი გადამცემი ხაზის გადატანა?

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს წინააღმდეგ

კითხვები კომისიის მიმართ:

- უნდა მიეღო თუ არა კომუნალურ საწარმოს კომისიის ნებართვა 345/5 კვ-იანი ხაზის 345/138 კვ-იანი ხაზით ჩანაცვლებისთვის?

თუ კი

- უნდა მოეთხოვოს თუ არა კომუნალურ საწარმოს 345/138 კვ-იანი გადამცემი ხაზის გადატანა?

ჰიპოთეტური საქმე N4

საკუთრების მფლობელი კომუნალური საწარმოს
წინააღმდეგ

კითხვები კომისიის მიმართ:

- რა ვარიანტები გააჩნია კომისიას, თუკი კომუნალურმა საწარმომ ახალი გადამცემი ხაზი კომისიის ნებართვის გარეშე ააშენა?
- რა კომპენსაციის მიღება შეუძლია საკუთრების მფლობელს?

საბოლოო მოსაზრებები

კითხვები?

